

SYSTÉMY JAZYKOVÝCH SKÚŠOK Z ANGLIČTINY NA SLOVENSKU

(Malé zamyslenie vedenia E - KU Inštitútu nad súčasnou situáciou)

Skutočne len veľmi krátko sa chceme dotknúť tejto témy, pretože v súčasnom období ešte len kompletizujeme materiál k tejto problematike. Ale myslíme si, že i táto poznámka aspoň trochu pomenuje problém. Takže si predstavme, že potrebujete potvrdenie svojich jazykových znalostí zo všeobecnej angličtiny. Teda nejakú skúšku, certifikát...

Potrebujete to kvôli štúdiu, resp. zamestnaniu. Táto situácia sa môže vzťahovať tak na slovenské, ako aj zahraničné podmienky. Aké máme možnosti na Slovensku, akú skúšku by ste si mali vybrať?

Patrí sa nám hádam začať domácou ponukou, t.j. **štátnymi jazykovými skúškami**. Možno si aj niektorí z vás spomeniete, že sme sa im venovali dosť detailne. Žiaľ, o nejakej „implementácii“ našich štátnych jazykových skúšok do európskeho systému a ich akceptácii v zahraničí nemôže byť ani reč. Číže ak získate tieto skúšky, neuznajú vám ich na zahraničnej univerzite. Ich význam je vymedzený len slovenským územím (napr. môže vám byť vydaná živnosť v tejto oblasti). Ďalším ich úskalím je na Slovensku ten fakt, že na domácich univerzitách dochádza často k nepochopeniu tohto systému skúšok, interným špekuláciám. A tak sa bežne stáva, že ak študent už absolvoval štátnu jazykovú skúšku v nejakej inej jazykovej škole (a v tomto momente je úplne jedno, či ide o štátnu alebo súkromnú jazykovú školu) a mohla by sa mu situácia uľahčiť, univerzita ho núti štátnu jazykovú skúšku vykonať ešte raz. Prečo? Nuž jednoducho: ide o biznis. Študent si skúšku musí zaplatiť a univerzita má celkom slušný príjem. Koho to zaujíma, že takýto študent má doma dve úplne rovnaké vysvedčenia, dva rovnaké doklady?! Líšia sa akurát tak podpisy.

Na Slovensku v rámci ponuky určite narazíte na skúšky Britskej rady, ktorá zabezpečuje tzv. **cambridgeské skúšky**. Kandidáti sa môžu v SR zaregistrovať v troch centrách, a to v Bratislave, Banskej Bystrici a Košiciach. Táto organizácia ponúka skúšky zo všeobecnej angličtiny a odborného jazyka, ktoré majú doživotnú platnosť. Zároveň vedie zoznam zahraničných univerzít a inštitúcií, ktoré akceptujú tieto skúšky – samozrejme, a to platí o všetkých skúškach – podľa stupňa náročnosti. Na Slovensku majú asi najväčší „cveng“, len náš inštitút vyslal do Bratislavy v júni t.r. takmer 40 študentov. Novým, ale užitočným prvkom sa stal fakt, že na internetovej stránke Britskej rady nájdete zoznam slovenských zamestnávateľov, ktorí akceptujú v svojich zamestnancov cambridgeské skúšky ako doklad o jazykových znalostiach. Jedným z najväčších úspechov týchto skúšok na domácom teritóriu bol fakt, že ich začali uznávať aj niektoré slovenské univerzity. V tomto roku nás však mimoriadne zazarili poplatky, ktoré sa vyšplhali na 5000,- Sk!!!

Záver: Všetky uvedené systémy skúšok na Slovensku, t.j.: 1. štátne jazykové skúšky (4 druhy), 2. cambridgeské, 3. City & Guilds, 4. IELTS, 5. TOEFL, 6. ECL, 7. TELC, majú svoju reálnu hodnotu. Tá sa ale môže **značne meniť a rozlišovať**. Preto je v záujme každého jednotlivca, aby zvážil, na aký účel tú - ktorú skúšku alebo certifikát potrebuje a overil si ich **akceptovanie v konkrétnej situácii** (pre potreby SŠ alebo VŠ štúdia, univerzitné stáže, pracovné pobyty, požiadavky zamestnávateľov a pod.).

Zo širšieho hľadiska sa nevyhnú ani slovenské inštitúcie akceptovaniu určitých medzinárodných skúšobných systémov. Bolo by smiešne, aby v EÚ Slovensko predstavovalo výnimku. Je to na zamyslenie predovšetkým pre **MŠ SR a domáce univerzity**, aby tieto systémy vyhodnotili a rozhodli sa. S otvorenými očami, odbornou erudovanosťou a prezieravosťou. A takisto aj s pochopením toho, že ide aj - priznajme si - o obchodnú záležitosť. (Tam, kde netreba platiť, je jedine maturita. Preto ten povzdych predtým o všeobecne akceptovanej maturite!) Význam takéhoto rozhodnutia poniesie určitý punc európskosti v tom najlepšom zmysle slova!

Slovenská koruna posilnila, preto by sme očakávali úplne iný vývoj. Natíska sa tu otázka (aj z ekonomického hľadiska), či by nebolo potom vhodné uznať domáce štátne jazykové skúšky? Alebo – a to už skáčeme do inej problematiky – mať všeobecne akceptovanú maturitnú skúšku? Skutočnú, ale naozaj skutočnú, maturitu po novom?

Britská rada ponúka ešte tzv. **IELTS**, ktorý u nás v súčasnosti vyžaduje Kanada, Austrália, Veľká Británia a Nový Zéland. Tento test slúži pre zahraničných zamestnávateľov, ale aj univerzity. Platí dva roky. Čiastočne už preráža aj do USA.

Veľmi aktívne sa v minulom roku začali na Slovensku presadzovať skúšky najväčšej britskej vzdelávacej inštitúcie City & Guilds Pitman Qualifications s vyše 120 – ročnou tradíciou. Prišla k nám s vynikajúcim renomé, bohatou skúškovou ponukou a medzinárodnou akceptovateľnosťou. Razancia, s akou sa začala presadzovať aj v stredoeurópskom priestore, je obdivuhodná. Napríklad v Maďarsku majú tieto **certifikátové skúšky City & Guilds** (ich pomenovanie je identické s materskou inštitúciou) vedúcu pozíciu. Sú uznávané aj ako náhrada maturity a aj ako jazyková skúška na univerzity. U nás na Slovensku je zatiaľ vytvorených viac ako 20 centier, z toho jedno funguje aj na pôde nášho E-KU Inštitútu. Tieto skúšky majú po formálnej stránke určité rozdielnosti napríklad v porovnaní s cambridgeskými, ale o tom inokedy. Radi by sme ešte zdôraznili ich ekonomickú výhodnosť oproti cambridgeským. Vývoj na Slovensku zrejme očakáva ich konkurenčný boj...

Uchádzači o štúdium na amerických a kanadských univerzitách potrebujú absolvovať tzv. **TOEFL** (The Test of English as a Foreign Language). Test vykonáva americká inštitúcia ETS (Educational Testing Service) prostredníctvom svojich centier. Testuje sa písomnou formou (Bratislava, Košice) alebo počítačovou formou (najbližšie centrum je v Budapešti). Platnosť testu je časovo obmedzená na dva roky.

Na Slovensku sa ešte objavili ďalšie skúškové systémy: **ECL** a **TELC**. Ich spoločnou charakteristikou je okolnosť, že sú oveľa mladšie, ako predtým uvedené skúšky, ale takisto majú ambíciu európskej akceptovateľnosti. Skúšky **ECL** (garantom je The European Consortium for the Certificate of Attainment in Modern Languages) vypracovali známe európske univerzity a vzdelávacie inštitúcie. Potvrdzujú jazykové znalosti v súlade s Európskym referenčným rámcom. Na Slovensku ich možno vykonať v Národnom skúšobnom centre pri FF UKF v Nitre. Identické ciele prezentujú skúšky **TELC** (The European Language Certificates), ktoré organizuje nemecká centrála WBT so sídlom vo Frankfurt nad Mohanom.

Niekoľko dobrých pred začiatkom šk. roka

RÁD

SKÔR, NEŽ ZAČNE VAŠA PRVÁ HODINA, UVEDOMTE SI:

Jazykový kurz nie je „lievikom“, ktorý vám vedomosti doslova „naleje“ do hlavy za pár hodín. Vaša príprava v priebehu vyučovacieho týždňa je nevyhnutná.

Vypracujte si vždy všetky domáce úlohy, ktoré vám zadal lektor. Ak ste to nestihli, urobte tak dodatočne.

Zúčastňujte sa vyučovania pokiaľ možno čo najpravidelnejšie, pretože „zameškané“ učivo sa ťažšie dobieha.

Nepodceňujte domáce čítanie. Naladte si zahraničné stanice!

Myslite na to, že svojou nepripravenosťou brzdíte v napredovaní ostatných.

Slovičko, ktoré neovládate, si napíšte na kúsok papierika a vložte do krabičky. K tejto krabičke sa vracajte a vždy sám seba preskúšajte (z jednej strany si napíšte slovo v slovenčine a na druhú v cudzom jazyku).

Na hodinách sa čo najviac zapájajte, nebojte sa hovoriť, pýtajte sa, čomu nerozumiете. Je to váš kurz, chcete sa predsa čo najviac naučiť!

Keď uvidíte cudzinca, neutečte od neho, ale berte to ako výzvu a pokúste sa komunikovať. Aj s chybami. Vždy je horšie mlčať! Veď to poznáte, že nemému dieťaťu ani vlastná mať neporozumie!

Vytvorte si v skupine atmosféru povzbudzovania, pýtajte sa navzájom, prečo niekto nebol na vyučovaní. Motivujte jeden druhého!

VYTYČTE SI SVOJ JAZYKOVÝ CIEĽ! (Váš učiteľ vám pomôže v orientácii, resp. v E - KU nájdete veľké informačné tabule s jazykovými úrovňami.)

